

RI.
SE

Gällivare Narrativ

- glädje, optimism och inkludering

Gällivare
kommun

BOLIDEN

Swedish Metals
& Minerals

impact innovation

Varför är det viktigt?

Gällivare - många möjligheter/stora utmaningar

- Snabb industriell utveckling
- Låg arbetslöshet, välbetalt i gruvan
- Flykt och ensidig arbetsmarknad
- Få bostäder
- Sociala problem, missbruk, jämställdhet,
- Det räcker inte med bara ett jobb
- Kommun och gruva – dysfunktionellt system

Hur gör vi ett samhälle attraktivt – på riktigt?

**FÖRSTÅ *HUR* MÄNNISKOR FAKTISKT
UPPLEVER SAMHÄLLET – INTE BARA VAD
SOM STÅR I PLANER OCH DOKUMENT.
TÄNKER BORTOM TRADITIONELLA MÅTT**

- Hur kan erfarenheter av samhällsutveckling i Gällivare se ut?
- Hur upplevs och kan känslor av glädje, optimism och inkludering uttryckas och främjas?
- Hur upplevs Gällivare generellt? Både positivt och negativt?

Vi studerar samhällen som relationella system i förändring

Vårt arbete bygger på ett relationellt och systemiskt perspektiv -

- Samhällen skapas i relationer – mellan människor, institutioner och kontexter över tid. **MELLANRUMMEN**
- Kombinerar - transkontextuella perspektiv, relationell etik, relationell etnografi och designforskning för att både förstå och testa förändring i praktiken.

Ref: Transkontextuella perspektiv (Nora Bateson) studerar hur människor, institutioner, miljöer och kulturer samspelar i komplexa mönster.

Relational Ethics (Rosi Braidotti) Vilka värderas – vilka osynliggörs. Människan är aldrig ett isolerat "jag" utan alltid blir till i relation.

Relationell Ethnography (Matthew Desmond) Social hållbarhet kräver att man ser lokala erfarenheter som effekter av större system.

Designforskning (Bill Gaver) Engagerar det bredare samhället genom praktikbaserad forskning. Skapar situationer där:- oväntade mönster kan uppstå,- användare och objekt samutvecklas, forskaren observerar framväxande relationer snarare än kontrollerade effekter.

Hur?

- Vi använder främst berättelser och prototyper som metod/verktyg för att förstå och kunna utveckla Gällivare
- Examensarbeten – 2 spår
 - Fly in fly out/ Drive in drive out
 - Flykt/flöden på arbetsmarknaden
- Kombinerar kval och kvant - Analysen görs på olika nivåer (vardagsliv, lokalsamhälle, större samhällsstruktur).

Gällivarevistelser

GÄLLIVARE

A scenic landscape at sunset or sunrise. The sun is low on the horizon, casting a warm, golden glow over the scene. In the foreground, a person is riding a bicycle on a path. The background features rolling hills and mountains under a clear sky.

“people were able to get a job without even getting an interview”

Entreprenörsfirma: “De vill jobba maximalt och åka hem så fort som möjligt, är nog inte intresserade av flytt” [svetsare, mekaniker]

“Det finns en inskränkthet i gruvan”

Kommunen: “I gruvan finns det en extrem hög innovationsnivå. Hur får vi den nivån i samhället? Samhället ska inte släpa efter”

PRO: “Vi borde ha gjort mer motstånd [pratar om Liikavaara & Malmberget]. Vad skall vi göra?” [för Gällivares unga personer]

Regionen: Från gruvarbetare till sjukvårdare: Hon började utbilda sig, förlora inkomst: “fick ett liv”

Prototyputveckling

- 1 prototyp per år/ 3 totalt
- Prototyperna ska:
 - flytta på gränser, rucka på normer och förutfattade meningar – skapa nya, fler sanningar, nya narrativ

Tillsammans med partners, medborgare och för medborgare, gamla och nya, för att tillsammans börja bygga det bästa samhället de kan tänka sig

Vad ska det leda till?

Förväntade effekter:

- KUNSKAP om vad som gör ett samhälle attraktivt och inkluderande
- NYA sätt att jobba med social hållbarhet, och ökad medvetenhet om t.ex. hur man kan motverka att vissa grupper lämnar platsen, ändra attityder, flytta på gränser
- Lyfta upp ”sanningar” och spänningar till ytan - utmana och utveckla

Attraktiva, trivsamma och inkluderande gruvssamhällen för dem som bor och arbetar där

**Petra
Åhl**
Medskapandebyrån

Cora Karlsson
Medskapandebyrån

**Hanna
Andersson**
Gällivare Kommun

**Josephine
Speziali**
Boliden

**Evelina
Fahlgren**
Boliden

**Erik
Ronne**
Boliden

Elsa Vaara
RISE

Jessica Dagman
RISE

**Tisha
Hupkes**
RISE